

A városi párt feloszlása és fuziója.

— Az elnökség cáfolata. —

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül öt-hat évvel ezelőtt alakult meg Szegeden az ugynevezett városi párt több törvényhatósági bizottsági tag kezdeményezésére. A városatyák egy csoportja ugyanis szíkségét érezte annak, hogy amikor egy jelentősebb városi ügy kerül a közgyűlés elé, egyöntetű álláspontjuk érvényesítése céljából tömörüljenek. Az volt a rend, hogy a párt minden közgyűlés előtt való napon nyilvános ülést tartott, amelyen az előadó megismertette a párttagokkal a közgyűlés napirendjén szereplő ügyeket. Egy-egy kérdésben sokszor élénk eszmecsere fejlődött és különösen az alakulás első éveiben sikeres és imponáló akciókat fejtett ki a párt a város közgyűlésein. A tagok száma egyre növekedett, úgy, hogy legutóbb már 120, sőt 140 tagot számlálhattott a párt, akik javarészből a törvényhatósági bizottság tagjai közül, részben más vezérszerepet játszó közéleti férfiakból kerültek ki.

Néhány hónap óta azonban feltűnően megcsappant a közérdeklődés a párt ülései iránt és a vezetőség egy összejövetel alkalmával szóvá is tette azt, hogy a tagok az üléseket alig-alig látogatják. A párt legutóbb tartott ülésén például a száznegyven tag közül mindössze tíz tag jelent meg és az érdeklődés illetévaló megnyilvánulásának tulajdonították azt, hogy a párt utóbb a városi közgyűléseken már nem igen játszott szerepet. Ez a passzivitás aztán odáig vezetett, hogy most a párt feloszlásáról hírek kerül-

tek forgalomba. Ezek szerint a hírek szerint kerületenként sorra alakulnak a városi párt-hoz hasonló pártok s ezeknek az alakulásoknak az a célja, hogy megbomlassza az amugy is téttlenségbe merült városi pártot. Tény, hogy ugyanazzal a céllal, mint a városi párt, legújabbán egyszerre három pártalakulás is történt Szegeden, még pedig: Felsővárosi, Alsóvárosi és Rókusi. A városi párt feloszlásáról elterjedt hírekre vonatkozólag azonban a párt vezetőségéhez fordultunk felvilágosításért és Jedlicska Béla dr., a párt elnöke, továbbá Becsey Károly dr., a párt ügyvezető elnöke határozottan megcáfolják a párt feloszlásáról szóló híreszteléseket. Sőt Becsey Károly dr. éppen egy kerületi párttal való fuzióról beszél. Az elnököknek munkatársunk előtt tett nyilatkozatait érdekességükönél fogva egész terjedelmében itt közöljük:

JEDLICSKA BÉLA dr.

— Tény, hogy a városi párt ülései iránt mostanában kevesebb érdeklődéssel vannak a tagok, de nincs szó a párt feloszlásáról. Az érdeklődésnek ezt a csökkenését pedig részint az abnormis politikai viszonyoknak, részint a keserves finánciális állapotoknak kell tulajdonítanunk. Lényeges körülmény, ami mindenesetre rontott a párt egységén, hogy kerületenként újabb és újabb pártok alakultak. A közérdeklődést azonban nem lehet erőszakkal kicsikarni, a vezetőség tehát arra az álláspontra helyezkedik, hogy a viszonyok javulásától várja a tagok fokozatos érdeklődését is a párt működése és ülései iránt.

BECSEY KÁROLY dr.:

— Egyetlen szó sem igaz abból, mintha a városi párt feloszlana. Az sem áll egészen, hogy a tagok nem tanúsítanak érdeklődést a

párt ülései iránt s azt hiszem, talán tendenciózus híresztelésekről van szó. Tagadhatatlan, hogy legutóbb a szokásnál csekélyebb volt az érdeklődés az ülések iránt, általában azonban, ha fontosabb ügyek kerülnek a közgyűlés napirendjére, jelentékeny számban jönnek össze a tagok is. Hiszen így van ez magában a közgyűlésben is: kevésbé fontos tárgyaknál nem igen jönnek össze a városatyák, nagyobb horderejűeknél annál többen. Abból, hogy kerületenként alakultak a városi párt-hoz hasonló pártok, egyáltalán nem lehet következtetni arra, mintha a mi pártunk föl akarna oszlani. Sőt annál kevésbé állják meg ezek a hírek a helyüket, mert hiszen éppen legutóbb tárgyalások indultak meg a felsővárosi párt és a mi egyesületünk egyesítésére. A tárgyalások most is folyamatban vannak s én, mint a városi párt ügyvezető elnöke vezetem azokat. A kerületi pártok egyébként sokkal fiatalabbak, mint a városi párt és a legutóbbi városatyaválasztásoknál adtak csak életjelt magukról. Mondom, most még csupán a felsővárosi párttal folytattam az egyesülés tekintetében barátságos eszmecsere és kedvező fogadtatásra talált az a gondolatunk, hogy a felsővárosi pártot minden alkalommal belevonjuk a városi párt nagygyűléseibe. Hiszem, hogy azok a lépések, amelyeket ebben az irányban tettünk, rövidesen eredményre is fognak vezetni.

Kitűnik tehát a nyilatkozatokból, hogy a városi párt vezetőségének eszeágában sincs feloszlani a pártot. Becsey Károly dr. nyilatkozata éppen ennek ellenkezőjét, azt bizonyítja, hogy a többi kerületi pártok megnyerésével inkább megerősíteni akarják a városi pártot. Különben is, a többi pártok a városi párt-hoz viszonyítva csak kevés tagot számlálnak és így inkább nekik elő-

árulta el és változatlan fehéren és komolyan, érintetlenül lebegett tova a lángok között, mint egy Janne d'Arc, mint egy aszfaltra tévedt arkangyal — akit kissé meglepített ez a körülötte hullámozó profán szerelem. De egy-egy vaskosabb, nagyon is földies mosolygást lehetetlen volt meg nem látnia és ilyenkor finom grimasz jelent meg egykedvű arcán. És a mikor a szerelem ez olvadozó mosolygásai mind sürűbben villantak meg a gáziényben, nem tudott elfojtani egy megjegyzést:

— Megbolondult ez a város!

— Miért? mert szeretnek?

— Mert azt hiszik, hogy szeretnek. És ezzel csalják egymást. Férfiak a nőket. Nők a férfiakat. A férfiak, kik mohók, brutálisak, lelketlenek és kicsinyek, a nők, akik astobák, feledékenyek, hiszékenyek és hűtlenek a hűségükben is...

Egy kissé megbánta, hogy ily erősen igazságtalanokodott. A miss felé fordulva mondá:

— Pardon, édes miss, a mi korunkban természetesen már mindennek vége van!

II.

Zápor, valóságos nyári vihar támadt; szerencsére már csak két lépésnyire voltunk az Ágnesék házatól. Futottunk be a lépcsőházba, amelyet nem láttam azóta, hogy egy félénk és bölcselkedő csókot leheltem egy naiv, mégis meggondolt, köhídeg homlokra. Nem lehetetlen, hogy most Ágnesnek is eszébe jutott ez a csók, mert bucsuzódván tőlem, némi zavar vett erőt rajta.

— Eh — mondá hirtelen — jöjjön föl hozzánk, idelelt agyonázik!

Fölmentünk. Az asszony kalapban, esőköpenyben, egészen felöltözködve beleült egy különös alkotmányba, mely sokkal, de igen sokkal több volt, mint egy karosszék. Valóságos trón, piros bársony emelvényen, sárga plüsből. Csak lábujjhegyeivel érintette a szá-

molyt, hát még nagyobb volt, olyan nyulánk és mégis méltóságos, amilyenek lojális alattvalók királyné-kepei.

Gyönyörködtem benne és valami erős ösztön arra késztetett, hogy bókákat mondjak neki. Sietett kitérni előlük:

— Ma nagyon rossz napom volt, nálam járt Dünerné. Igaz, maga nem ismeri. Nem is hallott róla semmit, valami szerencsétlenséget?

— Nem, ki az?

— Egy korcsmárosné, hajh?!

— Az, gyönyörű szép és szelid szöke lány volt még ezelőtt két esztendővel. Akkor ment férjhez a korcsmároshoz, aki hatvanegy éves, de hatalmas, erős, ép, mint egy öreg cser... Nem érti, hogy jutottam az ismerettségükhöz? A papa gyára szállítja nekik a boros üvegeket, találkoztam velük az irodában, érdekes s különös pár, az asszony olyan szép volt, finom, gracieuse; néha épp akkor jött, amikor beszélnem kellett, örültem neki, behívtam.

Nem volt az az asszony, a kinek látszott. Az ábrándos homlok alatt semmi ábránd, a fehér fogait nem azért mutogatta mindég, hogy kacérkodjon velük, hanem hogy azokhoz verje — a krajcárt. Egészen szerencsésen volt berendezkedve, a hazug, a kíváncsi vágyak nem férközhetek hozzá. És elkövetkezvén az idő, férjhez ment, oda simult az öreg cserhez. Nagyon jól éltek, pedig... az asszony bevallotta nekem egyszer, hogy nem voltak megesküdvé. Az öreg korcsmáros nem akart; tudja, olyan szocialista-féle volt, aki nem esketi meg asszonyát, hogy legyen hű, de megöli, ha hűtlenségen kapja. Egész bizonyosan megöli — láttam az öklét — egy ütés és összezuza!

Ágnes elhallgatott, összeráncolta homlokát, képzelete bizonyára ezzel a képpel foglalkozott: egy ütés és összezuza!

Felém fordult:

— Mit gondol, képes reá?

— Az embert kellene látnom.

— Én láttam, rettenetes, megöli.

— Hát már van rá oka?

— Nem tudom. Ez a maguk fölfogásának a dolga. Az asszony — mégis — beleszeretett valakibe.

— A józan, az okos, a rideg?

— Pedig egészen jól indult. A konyhában ügyelt a főzésre, ösztönszerűleg a vagyongyarapítás mesterségére adta magát. Tisztán tartotta a lakását, takaros az urát, egyszer sem mondta neki, hogy menjenek a papához, de százszor is, hogy: ne hitelezzen... Mindég csak a munkán járt az esze, — két gyermekük is lett — megsoványodott, szeplős lett, egy kissé veszekedős és egyszerre, hirtelen beleszeretett egy dijnokba, aki — az árva — oda járt étkezni a munkások közé...

— Ma reggel járt nálam az asszony, akit egészen magamhoz szoktattam az érdeklődésemmel, most már nem szabadulhatok tőle... Azt hiszi, hogy meghal, ha nem lehet egyedül a dijnoké. A szegény reszketett, sirt, tördelte a kezét, sőt hazudott is. Pénzért jött hozzám, hogy elutazhasson, mert az ura megöli, ha megtudja. El kell menniük messze „egy faluba, amilyen távolságra csak visz a vasút” — mondta az irnok, de annak sincs pénze, ő meg a kasszából nem tud annyit összeszedni egy-két nap alatt. De szíve sincs hozzá, hogy így meglopja az urát. Pedig sietniök, menekülniök kell.

— Adott nekik?

— Nem adtam. Inkább ölje meg a férje egy csapással, mintsem majd lassanként örölje meg és nyomja agyon — a kiábrándulás. Jobb, ha most hal meg, mintha holnap fölébred annak a tudatára, hogy nem szereti a szeretőjét és a szeretője nem szereti őt és osalódtak mindketten és megcalták egymást mindketten, sőt közösen egy harmadikat is. Borzalmas tudat, az ember undorodhatik önmagától.